

Lausuntopyyntö HE YO- ja AMK-lain muuttamiseksi

1. Lausunnonantaja:

Vastaajien määrä: 1

Lausunnonantajan nimi (organisaatio)	Lausunnon lähettäjä (henkilö)	Puhelinnumero	Sähköpostiosoite
Helsingin yliopisto	Minna Frimodig	050 3102711	minna.frimodig@helsinki.fi

Lausunnonantaja

2. Tampere3

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	1	0	0	1	1

3. Mitä hyötyjä yhdistymisellä saavutettaisiin? Liittykö yhdistymiseen uhkia?

Vastaajien määrä: 1

- Helsingin yliopisto pitää yhdistämistä hyvänä sekä tutkimuksen että opetuksen monitieteisyyden, koulutusalojen yhdistymisen ja profiloitumisen kannalta. Tampereen yliopiston ja Tampereen teknillisen yliopiston yhdistyminen Tampere3 -korkeakoulukokonaisuudeksi yhdessä Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa tehostaa korkeakoulujen palveluja ja tilojen käyttöä sekä mahdollistaa opiskelijoiden näkökulmasta yksilöllisiä ja monialaisia opintopolkuja.

Yliopisto haluaa kuitenkin huomauttaa, että viime aikoina on tapahtunut kolme isoa yliopistofuusiota, jotka vaativat toteutuakseen aina lisäresursseja. Erillinen ylimenokauden rahoitus fuusioille on tärkeää, mutta samalla valtiovallan on huolehdittava, että fuusion lisärahoitus tulee yliopistokehyksen ulkopuolelta eikä heikennä muiden yliopistojen rahoitusta.

4. Pidätkö ehdotusta siirtymän toteuttamistavasta (voimaanpanolaki) kannatettavana?

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	0	0	1	1	3

5. Muutosehdotukseenne voimaanpanolain säännöksiin ja perusteluihin:

Vastaajien määrä: 1

- Voimaanpanolain 1 §:n 3 momentin mukaan muutoslain [YoL] 7 b §:n 2 momenttia sovelletaan myös koulutukseen, joka on lakkautettu ennen lain voimaantuloa, kuitenkin siten, että momentissa tarkoitettu kolmen vuoden aika lasketaan säännöksen voimaantulosta. - Kohdassa lienee viittausvirhe ja tarkoitetaan 7 b §:n 1 momenttia.

6. Opetusyhteistyö

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	1	0	0	1	1

7. Mitä hyötyjä ja haittoja säännöksestä seuraisi?

Vastaajien määrä: 1

- Hyvin toteutettuna opetusyhteistyö parantaa opetuksen laatua, lisää opiskelijoiden mahdollisuuksia toteuttaa joustavia ja yksilöllisiä opintopolkuja sekä tuo koulutuksen järjestämiseen kustannustehokkuutta. Lisäksi opetusyhteistyö kannustaa yliopistoja profiloitumaan sekä luomaan mielekkäitä tieteen- ja koulutusalat ylittäviä monitieteisiä kokonaisuuksia.

Opetusyhteistyön järjestämissä on turvattava opetuksen laatu silloinkin, kun merkittävä osa opetuksesta hankitaan toiselta korkeakoululta. Oleellista on, että hankittavan opetuksen on vastattava tutkinnon myöntävän korkeakoulun asettamia (osaamis)tavoitteita tutkinnolle ja että vastuu tutkinnon laadusta säilyy edelleen tutkinnon myöntävällä korkeakoululla.

HE:n perusteluissa jää varsin avoimeksi se, millaisin kannustimin korkeakouluja rohkaistaan opetusyhteistyöhön. Opetusta hankkiva korkeakoulu hyötyy opetusyhteistyöstä ministeriön rahanjakomallin kautta (hankitut opintopisteet luetaan opetusta hankkivan korkeakoulun hyväksi), mutta opetusta tarjoava korkeakoulu ei ansaitse mitään rahanjakomallilla yhteistyöstä. Helsingin yliopiston mielestä myös opetusta tarjoavalle korkeakoululle tulisi osoittaa kannustimia opetusyhteistyön edistämiseksi.

HE:n perusteluissa todetaan, että korkeakoulujen opetusyhteistyö ja omasta opetuksesta luopuminen eivät koske yrityksiltä tai muilta yhteisöiltä hankittavaa opetusta korkeakouluopetuksen julkisoikeudellisen luonteen takia. Helsingin yliopisto esittää kuitenkin harkittavaksi, että korkeakouluilla olisi halutessaan mahdollisuus järjestää yhteistä opetusta ja luopua omasta opetuksestaan silloin kun opetus järjestetään korkeakoulujen omistamien osakeyhtiöiden kautta. Tällaisessa tilanteessa korkeakoululla säilyy tosiasiallinen valta ja vastuu koulutuksen järjestämiseen ja kyseessä on vain tietyn organisatorisen muodon käyttäminen, ei opetuksen siirtäminen ulkopuoliselle yhteisölle.

8. Muutosehdotukseenne opetussyhteistyötä koskevaan säännösluonnokseen ja sen perusteluihin:

Vastaajien määrä: 1

- -

9. Koulutuksen siirto

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	1	0	0	1	1

10. Mitä hyötyjä ja haittoja säännöksestä seuraisi?

Vastaajien määrä: 1

- Helsingin yliopisto näkee erittäin tärkeänä, että koulutuksen siirtotapauksissa asetetaan määräaika, minkä puitteissa opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkintonsa loppuun kotiyliopistossa ja yliopistolla vastaavasti velvollisuus järjestää ko. tutkintoon johtavaa opetusta ja ohjausta. Siirtymäajan asettaminen sujuvoittaa yliopistojen välistä työnjakoa ja profiloitumista sekä lisää kustannustehokkuutta.

11. Muutosehdotukseenne koulutuksen siirtoa koskevaan säännösluonnokseen ja sen perusteluihin:

Vastaajien määrä: 1

- Niissä tapauksissa milloin koulutuksen lakkauttamiseen liittyy liikkeenluovutuksena toteutettavia henkilöstön siirtoja, kolmen vuoden määräaika on yliopistojen kannalta liian pitkä ja asettaa yliopistot kohtuuttomaan tilanteeseen. Työntekijät, joilla yleensä on sekä perhe että pysyvät asuntojärjestelyt, siirtyvät liikkeenluovutuksella nopeastikin korkeakoulusta toiseen. Näissä tapauksissa myös opiskelijoiden siirtyminen tulisi tapahtua nopeammin kuin kolmessa vuodessa. Nopeampaa siirtymää voidaan pitää myös opiskelijoiden edun mukaisena, koska liikkeenluovutuksen vastaanottajana toimivalla korkeakoululla on parhaat mahdollisuudet tarjota opiskelijoille korkealaatuinen koulutus kyseisellä alalla.

Helsingin yliopisto esittää lisäksi, että lakimuutoksen perusteluissa olisi syytä täsmentää, miten menetellään niiden opiskelijoiden suhteen, jotka eivät ole antaneet suostumustaan siirtoon eivätkä suorittaneet tutkintoaan siirtymäajan kuluessa vanhassa yliopistossa. Siirtykö heidän opiskeluoikeutensa ilman suostumusta vai lakkaako se kokonaan? (Ehdotetun 7 b §:n 2 momentin mukaan opiskeluoikeuden siirtymiseen sovelletaan yliopistolain säännöstä tutkinnonsuoritusoikeuden määräytymisestä siirto-opiskelijoille. Vakiintuneen tulkinnan mukaan yliopistolain 36 §:n 2 momentin mukainen opiskeluoikeuden siirtyminen edellyttää opiskelijan suostumusta.)

Lisäksi säännöksessä tulisi huomioida myös ne lakkauttamistilanteet, joissa koulutus lakkautetaan kokonaan ilman, että sitä siirretään mihinkään toiseen korkeakouluun. Myös näissä tapauksissa laista tulisi vähintään ilmetä ne perusteet, joiden mukaan määräytyisi, miten pitkään korkeakoulun on tällaisessa lakkauttamistapauksessa tarjottava mahdollisuus tutkintojen suorittamiseen. Perusteiden tulisi pohjautua lain mukaiseen tutkinnon suorittamisen tavoiteaikaan (ns. normiaika). Nykytilanteessa yliopistojen on varauduttava toiminnassaan yksilökohtaisiin pitkäaikaisiin tai jopa ikuisiin tutkinnonsuoritusoikeuksiin, mitä ei voida pitää kohtuullisena yliopistojen profiloitumisen, työnjaon ja resurssien suuntaamisen kannalta.

Koska opiskelijalla on kaksiportaisessa järjestelmässä tyypillisesti kaksi tutkinnonsuoritusoikeutta samassa koulutuksessa, alemman ja ylemmän tutkinnon suoritusoikeus, tulisi säännöksen sanamuotoa korjata muotoon: "Kun yliopiston koulutus lakkautetaan, yliopisto voi sopia toisen yliopiston kanssa opiskelijoiden siirtymisestä

suorittamaan kyseiseen koulutukseen kuuluvia samoja tutkintoja kyseiseen yliopistoon. Opiskelijalla on kuitenkin oikeus jäädä kolmen vuoden ajaksi koulutuksen lakkauttamisesta suorittamaan näitä tutkintoja...”

HE:n perusteluissa on mainittu useissa kohdin, mm. s. 20, vakiintuneen tulkinnan olevan, että korkeakoulun on tarjottava opiskelijalle tutkintoon johtava opetus niin kauan, kuin opiskelijalla on opiskeluoikeus korkeakoulussa. Näissä yhteyksissä on myös viitattu ennen lv 2005 – 2006 myönnettyjen tutkinnonsuoritusoikeuksien elinikäisyyteen. Vaikka nykyinen tilanne on sekä korkeakoulujen että opiskelijoiden osalta hankala, vakiintunut tulkinta sellaisena kuin se perusteluissa esitetään tarkoittaisi käytännössä, että mitään koulutusta ei olisi ollut mahdollista lakkauttaa. Käytännössä koulutuksia lakkautettaessa korkeakoulut ovat jo nyt määränneet siirtymäajoista, muu ei olisi ollut mahdollista.

Lisäksi yksityiskohtatäsmennys: HE:n perusteluissa sivulla 7 todetaan, että tavoitteellinen suorittamisaika yliopisto-opiskelijoille on tyypillisesti kuusi vuotta. Oikea aika on tyypillisesti viisi vuotta (3+2 vuotta).

Lisäksi kommentti voimaanpanolaista suhteessa koulutuksen siirtoon: ”Voimaanpanolain 1 §:n 3 momentin mukaan muutoslain [YoL] 7 b §:n 2 momenttia sovelletaan myös koulutukseen, joka on lakkautettu ennen lain voimaantuloa, kuitenkin siten, että momentissa tarkoitettu kolmen vuoden aika lasketaan säännöksen voimaantulosta.” Kohtaan pitäisi harkita jonkinlaisesta soveltamisen takarajasta säätämistä, sillä ehdotetun sanamuodon mukaan pykälää voitaisiin soveltaa kuinka kauan hyvänsä sitten lakkautettuun ja siirrettyyn koulutukseen.

12. Ammattikorkeakoulujen hallintokieli

Vastaajien määrä: 1

	kyllä	ei	ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Lausunnonantajan näkemys	1	0	0	1	1

13. Mitä hyötyjä ja haittoja säännöksestä seuraisi?

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotettu säännös yhdenmukaistaa menettelyjä korkeakoulusektorilla, lisää opiskelijoiden yhdenvertaisuutta ja parantaa kielellisten oikeuksien toteutumista.

14. Muutosehdotuksenne ammattikorkeakoulujen hallintokieltä koskevaan säännösluonnokseen ja sen perusteluihin:

Vastaajien määrä: 1

-

15. Muuta lausuttavaa ehdotuksesta

Vastaajien määrä: 1

- -